

الفرائض والتعاليم الفردية - تحصيل العلوم والفنون النافعة

حضرت بهاء الله

تحصيل علوم و فنون نافعه به عالم انساني

حضرت بهاء الله:

- 1 - " يا أهل البهَاء قد وجب على كل واحد منكم الاشتغال بأمر من الأمور من الصنائع والاقتراف وأمثالها وجعلنا اشتغالكم بها نفس العبادة لله الحق تفكروا يا قوم في رحمة الله وألطفه ثم اشكروه في العشي والإشراق لا تضيعوا أوقاتكم بالبطالة والكسالة واشتغلوا بما ينتفع به أنفسكم وأنفس غيركم كذلك قضي الأمر في هذا اللوح الذي لاحت من أفقه شمس الحكمة والتبيان أبغض الناس عند الله من يقعد ويطلب تمسكوا بجبل الأسباب متوكئين على الله مسبب الأسباب " (كتاب اقدس - بند 33)
- 2 - " كتب على كل أب تربية ابنه وبنته بالعلم والخط ودونهما عما حدّد في اللوح والذي ترك ما أمر به فلا أمناء أن يأخذوا منه ما يكون لازماً لتربيتهما إن كان غنياً وإلا يرجع إلى بيت العدل إننا جعلناه مأوى الفقراء والمساكين " (كتاب اقدس - بند 48)
- 3 - " قد عفا الله عنكم ما نزل في البيان من محو الكتب وأذنانكم بأن تقرئوا من العلوم ما ينفعكم لا ما ينتهي إلى المجادلة في الكلام هذا خير لكم إن أنتم من العارفين " (كتاب اقدس - بند 77)
- 4 - " أصل كل العلوم هو عرفان الله جلّ جلاله وهذا لن يحقّق إلا بعرفان مظهر نفسه " (لوح أصل كل الخير)
- 5 - " اجتنبوا التكاثر والتكاسل وتمسكوا بما ينتفع به العالم من الصغير والكبير والشيوخ والأراامل ... أفرغوا جهدكم ليظهر منكم الصنائع والأمر التي بها ينتفع كل صغير وكبير " (لوح الحكمة)

TABLET

6 - "بشارت یازدهم تحصیل علوم و فنون از هر قبیل جائز و لکن علمی که نافع است و سبب و علت ترقی عباد است کذلک قضي الأمر من لدن آمر حکیم" (لوح مبارک بشارات - ص ۱۳ مجموعه ای از الواح جمال اقدس ابری)

7 - "حضرت موجود میفرماید علمای عصر باید ناس را در تحصیل علوم نافع امر نمایند تا خود و اهل عالم از آن منتفع گردند علمی که از لفظ ابتداء و بلفظ منتهی گردد مفید نبوده و نخواهد بود اکثری از حکمای ایران عمرها بدرس حکمت مشغولند و عاقبت حاصل آن جز الفاضلی نبوده و نیست" (لوح مبارک مقصود ص ۱۰۲ الواح جمال ابری)

8 - "... علمی که اثر و ثمر از آن ظاهر و سبب راحت و آسایش عباد است عند الله مقبول بوده و هست" (ص ۱۵ لوح مبارک خطاب بشیخ محمد تقی نجفی ط ۱۱۹ بدیع)

9 - "در این ظهور اعظم کلّ باید بعلم و حکم ظاهر شوید" (ص ۳۰۵ ج ۳ امر و خلق)

10 - "براستی میگویم هر آنچه از نادانی بکاهد و بر دانائی بیفزاید او پسندیده آفریننده بوده و هست" (ص ۸ دریای دانش)

11 - "فی الحقیقه کنز حقیقی برای انسان علم اوست و اوست علت عزّت و نعمت و فرح و نشاط و بهجت و انبساط طوبی لمن تمسک به وویل للغافلین" (ص ۳۰۵ ج ۳ امر و خلق)

12 - "در تحصیل کمالات ظاهره و باطنه جهد بلیغ نمائید چه که ثمره سدره انسانی کمالات ظاهریه و باطنیه بوده انسان بی علم و هنر محبوب نه . مثل اشجار بی ثمر بوده و خواهد بود لذا لازم که بقدر وسع سدره وجود را به اثمار علم و عرفان و معانی و بیان مزین نمائید" (ص ۳۰۷ ج ۳ امر و خلق)

13 - "اگر نفسی الیوم بجمع علوم ارض احاطه نماید و در کلمه بلی توقّف کند لدی الحقّ مذکور نه و از اجهل ناس محسوب چه مقصود از علوم ، عرفان حقّ بوده . هر نفسی از این طراز امنع اقدس ممنوع ماند از میتین در الواح مسطور"

(ص ۱۱۱ مجموعه اقتدارات)

14 - "تجلی سوم علوم و فنون و صنایع است . علم بمنزله جناح است از برای وجود و مراقبت از برای صعود . تحصیلش بر کلّ لازم و لکن علمی که اهل ارض از آن منتفع شوند نه علمی که بحرف ابتداء شود و

بحرف منتهی گردد . صاحبان علوم و صنایع را حقّ عظیم است بر اهل عالم یشهد بذلک أمّ البیان فی المآب
نعیما للسامعین . فی الحقیقة کنز حقیقی از برای انسان علم اوست و اوست علت عزّت و نعمت و فرح و نشاط
و بهجت و انبساط کذلک نطق لسان العظمة فی هذا السجن العظیم "

(لوح مبارک تجلیات - ص ۲۸ مجموعه ای از الواح جمال اقدس ابهی)

حضرت عبدالبهاء:

1 - " در این دور بدیع بعد از عرفان حقّ منیع ، اعظم فضائل عالم انسانی تحصیل علوم و فنون مادی و ادبی
است لهذا باید احبّای الهی در تحصیل سعی بلیغ نمایند ولی اسّ اعظم تحصیل تحسین اخلاق است " (ص ۳۳۲
ج ۳ امر و خالق)

2 - " در این دور بدیع اساس متین تمهید تعلیم و فنون و معارف است و به نصّ صریح باید جمیع اطفال بقدر
لزوم تحصیل فنون نمایند لهذا باید در هر شهری و قریه ای مدارس و مکاتب تأسیس گردد و جمیع اطفال بقدر
لزوم در تحصیل بکوشند لهذا هر نفسی که انفاقی در این مورد نماید شبهه ای نیست که مقبول در گاه احدیت
شود و مورد تحسین و تجید ملاً اعلی گردد "

(ص ۳۳۲ ج ۳ امر و خالق)

3 - " الیوم احبّای الهی را فرض و واجب است که اطفال را به قرائت و کتابت و تعلیم و دانش و ادراک
تریت نمایند تا آنکه روز بروز در جمیع مراتب ترقّی کنند " (ص ۳۲۹ ج ۳ امر و خالق)

4 - " اسّ اساس سیئات نادانی و جهالت است لهذا باید باسباب بصیرت و دانائی تشبّث نمود ... "

(ص ۱۳۲ ج منتخباتی از مکاتیب ط آمریکا)

5 - " آیا انصاف است که کسی بر زبان راند که دین مخالف آئین معارف و علوم است استغفر الله من ذلک .
عنقریب خواهید دید که بهائیان در جمیع علوم و فنون سر حلقه دانایان گردند و کوس علم و دانش را در اوج
اعلی زندند . مرکز اکتشافات عظیمه شوند و مصدر اختراعات نامتناهی گردند و لیس هذا علی الله بعزیز و علیکم
البهاء الأبهی ع ع "

(ص ۱۱۲ ج ۲ مکاتیب حضرت عبدالبهاء)

6 - " علم اعظم منقبت عالم انسانست . علم سبب کشف حقائق است ولی علم بر دو قسم است علوم مادیّه و علوم الهیّه . علوم مادیّه کشف اسرار طبیعت کند علوم الهیّه کشف اسرار حقیقت نماید . عالم انسانی باید تحصیل هر دو علم کند اکتفای به یک علم ننماید . زیرا هیچ پرنده ای به جناح واحد پرواز نکند باید به دو بال پرواز نماید یک بال علوم مادیّه و یک بال علوم الهیّه این علم از عالم طبیعت و آن علم از ماوراء الطبیعه . این علم ناسوتی آن علم لاهوتی . مقصود از علم لاهوتی کشف اسرار الهی است ادراک حقائق معنوی است فهم حکمت بالغه الهی است کشف حقیقت ادیان رحمانی است و ادراک اساس شریعت الله است " (ص ۴ - ۸۳ قسمت دوم مجموعه خطابات حضرت عبدالبهاء)

7 - " الیوم نشر علوم نافعہ و اکتشاف اسرار مادیّه کائنات و ترویج فنون مفیدہ و تربیت اطفال از اعظم مواهب حضرت ذوالجلال شمرده میشود " (ص ۴۹ ج ۴ مکاتیب حضرت عبدالبهاء)

8 - " آنچه از مسائل فنیّه و افکار فلاسفه مخالف نصّ صریح کتاب است آن نقص در فنون و علوم است نه در حقائق و معانی مستنبطه از جمال معلوم " (ص ۱۰۸ ج ۲ مکاتیب حضرت عبدالبهاء)

حضرت ولی امر الله:

1 - " هر طفلی من دون استثناء باید از صغیر سنّ علم قرائت و کتابت را کاملاً تحصیل نماید و بحسب میل و رغبت بقدر استعداد و استطاعت خویش در اکتساب علوم عالیّه و فنون نافعہ و لغات مختلفه و حرف و صنایع موجوده همت و سعی موفور مبذول نماید " (ص ۲۳۲ ج ۱ توقیعات مبارکه ۲۶ - ۱۹۲۲)

2 - "... در هر قریه و قصبه و بلده ای از کافّه ایالات و ولایات تمهیدات اولیّه از برای تأسیس معاهد علمیّه و ادبیّه و دینیّه مجری گردد و اطفال بهائی من دون استثناء مبادی قرائت و کتابت را پیاموزند و بآداب و رسوم و شعائر و احکام منصوصه کتاب الله مانوس و آشنا گردند و در علوم و مبادی و فنون عصریّه و اخلاق حمیده زکیّه و آداب و شعائر بهائیّه چنان ممتاز از سایرین گردند که عموم طوائف از اسلام و زردشتی و مسیحی و کلیمی و طبیعی اطفال خویش را بطیب خاطر و رغبت تمام در آن معاهد عالیّه بهائیّه گذارند و بدست مربیان بهائی سپارند " (ص ۹ - ۱۱۸ ج ۲ توقیعات مبارکه - ۳۹ - ۱۹۲۷)

بیت العدل:

1 - " بر رجال و نساء واجب شده که به کسب و حرفه ای اشتغال ورزند . جمال اقدس ابهی می فرمایند : و جعلنا اشتغالکم بها نفس العبادۃ لله الحق . اهمیت روحانی و عملی این حکم و مسئولیت متقابل فرد و جامعه برای اجرای این امر در توقیعی که حسب الامر حضرت ولی امر الله تحریر یافته چنین بیان گردیده است : راجع به

دستور حضرت بهاءالله در باره اینکه احبّاء به شغلی از اشغال مشغول شوند، تعالیم مبارک در این مورد بسیار مؤکّد است ، به خصوص بیان مبارک در کتاب مستطاب اقدس در این باره صریحاً می رساند که نفوس مهمله که تمایل به کار ندارند در بساط نظم بدیع الهی محبوب و مقبول نیستند . بر اساس این حکم محکم ، حضرت بهاءالله می فرماید که تکدی نه تنها مذموم است بلکه باید به کلی از صفحه روزگار محو گردد . کسانی که زمام تشکیلات جامعه را در دست دارند موظّفند وسائلی فراهم کنند تا هر فردی از افراد فرصت یابد و به کسب حرفه و صنعتی نائل شود . و همچنین باید تدابیری اتخاذ کنند تا این استعداد و کردانی ، هم بخاطر ترویج نفس حرفه و هم به خاطر امرار معاش آن فرد ، به کار رود . بر هر فردی از افراد ، ولو هر قدر دچار موانع و محدودیت باشد ، واجب است به کار و پیشه‌ای اشتغال ورزد ، چون کار ، علی‌الخصوص وقتی با نیت خدمت همراه باشد ، به موجب تعالیم حضرت بهاءالله نوعی عبادت است . کار نه تنها متضمّن فایده عمومی است ، بلکه بنفسه دارای قدر و منزلتی مخصوص است . زیرا موجب تقربّ ما به درگاه الهی است و سبب می گردد که مقصد الهی را برای حیات خود در این عالم بهتر ادراک نمائیم . بنا بر این واضح است ثروتی که از راه ارث به دست آید هیچ کس را از کار روزانه معاف نمی نماید . (ترجمه) حضرت عبداله‌بهاء در یکی از الواح مبارک می فرماید : اگر نفسی عاجز باشد یا به فقر شدید افتد و چاره‌ای نتواند اغنیاء یا وکلاء باید چیزی مبلغی در هر ماهی از برای او معین کنند تا با او گذران کند ... مقصد از وکلاء وکلای ملت است که اعضای بیت عدل باشد . (به یادداشت شماره ۱۶۲ در باره تکدی نیز مراجعه شود .) در مورد این حکم از بیت العدل اعظم سؤال شده است که آیا علاوه بر شوهر ، همسر او نیز ملزم است که برای امرار معاش به کاری مشغول شود . در جواب چنین توضیح داده‌اند که به موجب امر حضرت بهاءالله احبّاء باید به کاری اشتغال ورزند که نفعش متوجه خود آن نفوس و سایرین گردد و اداره منزل و تأمین صفای خانواده از کارهای بسیار محترم و پر مسئولیتی است که اهمیت اساسی برای جامعه دارد . حضرت ولیّ امرالله در توقیعی که حسب الامر مبارک صادر شده در باره سنّ تقاعد از کار می فرماید : این موضوعی است که بیت العدل اعظم باید در باره آن قراری دهند چون در این مورد هیچ دستور العملی در کتاب اقدس نازل نشده است . (ترجمه) "

(کتاب اقدس - شرح 56)

2 - " کسب علوم و تحصیل صنایع و فنون در آثار مبارک که بر کل فرض گردیده و به اهل بهاء توصیه شده که اهل دانش و هنر را محترم شمارند و از کسب علمی که صرفاً به مشاجره و جرّ و بحثهای بیپوده انجامد پرهیز نمایند . حضرت بهاءالله در الواح مبارک که اهل بهاء را تشویق فرموده‌اند که به تحصیل علوم و فنون نافع‌ای اشتغال ورزند که سبب و علت ترقّی عباد است و نیز آنان را انداز فرموده‌اند که از علمی که به حرف ابتدا شود و به حرف منتهی گردد ، و تحصیلش به مجادله در کلام انجامد احتراز جویند . حضرت ولیّ امرالله در توقیعی که حسب الامر مبارک صادر شده علمی را که از حرف ابتدا و به حرف منتهی گردد به بحث و موشکافی های بی ثمر در مجردات و فرضیات توصیف فرموده‌اند . در توقیعی دیگر می فرماید که مقصد

حضرت بهاءالله از چنین علوم در وهله اولی آن گونه رسائل و تفسیرات مربوط به علوم دینی و الهیات است که بجای آنکه مددی در نیل به حقیقت باشد باری سنگین بر ذهن انسان می نهد " (کتاب اقدس - شرح

(110)